

ՀԱՍՏԱՏՈՒՄ ԵՄ

Տնօրեն՝ / / Տ. Բակլաջյան
« » 2023թ.

ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅԱՆ
ԴԱՍՂԵԿԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ
ՏԱՐԵԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐ

Կոտայքի մարզ, Հրազդանի Հ. Թումանյանի անվան N5
հիմնական դպրոցի VIII ա դասարան

**ԿՐԹԱԿԱՆ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ
ՀԻՄՆԱԿԱՆՈՒՂՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ**

1. **Ներածություն (դասարանի ընդհանուր բնութագիրը) 2023-2024 ուս. տարում VIII դասարանում սովորում են 28 աշակերտ (12 աղջիկ, 16 տղա):** Երեխաները օժտված են համապատասխան կարողություններով: Ֆիզիկապես առողջ են, ունեն իրենց տարիքին բնորոշ մտավոր կարողություններ:

2. Ուստարվա ընթացքում նախատեսվող ուսումնադաստիարակչական

աշխատանքները: Այս տարիքային խմբի երեխաների հետ տարվող ուսումնական աշխատանքները ավելի շատ պետք լինեն պարբերաբար տարվող զրույցներ՝ ընկերասիրության, փոխօգնության, հայրենասիրության մասին: Պետք է նպաստել լավագույն կոլեկտիվի ստեղծմանը: Երեխաների ինքնակրթության ստեղծման համար պետք է զարգացնել ինքնուրույն մտածելու, ստեղծագործելու կարողություն: Ուսումնադաստիարակչական նպատակով պետք է հաճախակի հետևել դասարանի կարգ ու կանոնին և ուսման առաջադիմությանը: Հրավիրել ծնողական ժողովներ, անցկացնել զրույց-քննարկումներ, իրականացնել դաստիարակությանը վերաբերվող ֆիլմերի դիտումներ, որոնք կնպաստեն աշակերտների ակտիվության բարձրացմանը: Դասից և վարքից անբավարար **աշակերտների հետ աշխատել առանձին, որպեսզի շտկել այդ թերությունները:** Աշակերտների մոտ ձևավորել բազմաբնույթ կարողություններ (կարգապահություն, մաքրություն, անձնական հիգիենայի, համագործակցություն, փոխօգնություն):

3. ՀԱՅԵՑԻ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

3.1. Ընդհանուր դաստիարակություն

Ուստարվա ընթացքում պետք է պարբերաբար զրույցներ անցկացնել հոգևոր դաստիարակության վերաբերյալ, հիշեցնել եկեղեցական տոների մասին: Պետք է այցելել մոտակա եկեղեցին, ծանոթացնել քահանայի հետ: Այս նպատակով կազմակերպել էքսկուրսիա դեպի մոտակա հոգևոր մշակութային կենտրոններ/Եկեղեցի, Կիրակնօրյա դպրոց, Մշակույթի տուն, Գրադարան/: Աշակերտների մոտ սերմանել սեր և հարգանք քրիստոնեության նկատմամբ: Պատկերացումներ տալ ազգային մշակույթի, ժողովրդական արժեքների, տարբեր ծիսակատարությունների, տոների ու հանդիսությունների մասին:

3.2. Գեղագիտական դաստիարակություն

Երեխաների մեջ պետք է ձևավորել ճիշտ վերաբերմունք գեղեցիկի, բարու, ազնվության նկատմամբ: Սա կօգնի, որպեսզի երեխաներն ինքնուրույն կարողանան ստեղծել գեղեցիկը իրենց շրջապատում: Երեխաների մոտ զարգացնել նկարչական

ունակությունների և կարողությունների ձևավորում, ծեփակերտման
ունակությունների և կարողությունների ձևավորում, երաժշտական
ընդունակությունների զարգացում, պարարվեստի տարրերի ձևավորում, դեկորատիվ
արվեստի տարրերի ձևավորում, արտաքին և ներքին միջավայրի
ձևավորման (դիզայնի) մասին ընդհանուր գաղափարների փոխանցում, գեղարվեստա-
խոսքային ընդունակությունների զարգացում և արտահայտիչ խոսքի
ձևավորում: **Մտեղծել բարեկիրթ միջավայրը, որը հանդիսանում է երեխայի
գեղագիտական դաստիարակության հիմնական պայմանը և միջոցը:**

3.3 Ռազմա-հայրենասիրական դաստիարակություն

Պետք է երեխային հասանելի դարձնել այն միտքը, որ իրենցից յուրաքանչյուրը
պատասխանատու է իր երկրի, իր հայրենիքի համար: Հաճախակի կազմակերպել և
անցկացնել ռազմական հայրենասիրական բնույթի մրցույթներ, հանդիպումներ,
գրույցներ, միջոցառումներ:

3.4 Ֆիզիկական դաստիարակություն

Երեխաների մտավոր և ֆիզիկական դաստիարակությունը լրացնում են մեկը մյուսին:
Պետք է սովորեցնել առողջ ապրելակերպի կանոնները, կազմակերպել դրան
նպաստող խաղեր, միջոցառումներ: Ձևավորել երեխաների շարժողական
կարողություններն ու հմտությունները, զարգացնել հետաքրքրություն՝ երեխային
մատչելի շարժողական գործունեության զանազան ձևերի նկատմամբ:

Կարևորել՝

- Առողջության պահպանումը և ամրապնդումը.
- Օրգանիզմի կոփումը, ճիշտ կեցվածքի ձևավորումը, հարթաթաթության կանխումը.
- Ֆիզիկական որակների ձևավորումը՝ ճարպկություն, արագաշարժություն, դիմացկունություն, ուժի զարգացում, կատարելագործում.
- Պարապմունքների օգտակարությունը, հիգիենայի պահանջների ու գիտելիքների ձևավորումը և կատարելագործումը:

3.5 Աշխատանքային դաստիարակություն

Դաստիարակել ճիշտ վերաբերմունք աշխատանքի հանդեպ: Երեխաներին
մասնակից դարձնել դպրոցի հանրօգուտ աշխատանքներին: Պետք է արժևորել
կոլեկտիվի աշխատանքը: Աշխատանքը հանդիսանում է երեխայի համակողմանի և
ներդաշնակ զարգացման կարևորագույն ուղղություններից մեկը, ուստի
բազմատեսակ հնարքների միջոցով /խրախուսել, օրինակ ծառայել/ հնարավոր է
երեխաների մոտ առաջացնել աշխատանքի նկատմամբ՝ սեր, մոտեցում, ձգտում:
Աշխատանքը երեխայի կենսակերպի դրսևորման հզոր գործոններից մեկն է:

3.6 Բնապահպանական դաստիարակություն

Մարդը բնության մի մասնիկն է, ուստի պետք է սեր արթնացնել դեպի բնությունը: Դասարանում պետք է ստեղծել փոքրիկ անկյուն ծաղիկների համար և այն պետք է խնամել: Էկոլոգիական դաստիարակությունը զարգացնում է սովորողների երևակայությունը, դիտողունակությունը: Երեխաներին պետք է սովորեցնել ոչ միայն սիրել բնության գեղեցկությունը, այլև պաշտպանել այն և հոգ տանել նրա մասին, պետք է սերմանել հարգանք և պատասխանատվություն բնության հանդեպ, որպեսզի նրանք ոչ միայն զմայլվեն, հիանան գեղեցիկ ծառ ու ծաղկով, սար ու դաշտով, այլև մտածեն բնության պահպանության և խնամքի գործում իրենց սեփական ներդրման մասին:

3.7 Դպրոց-ընտանիք կապը

Նախհարկավոր է ստեղծել ծնող-ստրիտո, կազմակերպել հանդիպումներ, ժողովներ, որպեսզի ամուրի ինիդպրոց-ընտանիք կապը,

ծնողներին միջտմասնակից դարձնել դպրոցական աշխատանքներին:

Դաստիարակությունը հաջողությամբ է պսակվում, եթե ընտանիքի հետ տարվող աշխատանքը և երեխայի դաստիարակությունը կատարվում են միաժամանակ: Ապահովելով ընտանիքի հետ համագործակցությունը հնարավոր է արդյունավետ կերպով կազմակերպել սովորողների հետ աշխատանքը: Համագործակցությունը բերում է հետևյալ հարցերի լուծմանը՝

- բարձրանում է փոխադարձ վստահության մակարդակը,
- բարձրանում է աշակերտների ուսուցման արդյունքների համար ծնողների պատասխանատվությունը,
- ծնողները ավելի ակտիվորեն են ներգրավվում դպրոցի գործունեության մեջ,
- բարձրանում է ծնողների և ուսուցիչների խմբային աշխատանքի արդյունավետությունը:

Ուս. շաբաթներ	Ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների բովանդակությունը	Կատարման ժամկետը	Կատարողներ
1	<<Գիտելիքի օր>>: Նպատակն է՝ կարևորել դպրոցի, գիտելիքի դերը մարդու կյանքում	1.09.23	Աշակերտ դասղեկ
2	Ստեղծել դասարանի անկյուն, սահմանել հերթապահություն հակահամաճարակային կանոնների պահպանումը դասասենյակում:	8.09.23	Աշակերտ դասղեկ
3	<<Արդյոք ես հանդուրժող եմ>> թեմայով գրույց՝ նպատակն է բացահայտել սովորողների փոխհարաբերությունները:	15.09.23	Աշակերտ դասղեկ
4	Տոնը շնորհավոր, Հայաստան, Հայաստանի պետականության վերականգնման 32 ամյակը	22.09.23	Աշակերտ
5	<<Ես հավերժ աշակերտ, Դուք հավերժ ուսուցիչ>>՝ մպատակն է արժևորել ուսուցչի	29.09.23	Աշակերտ դասղեկ

	դերը նոր սերնդի ձևավորման գործում		
6	Զրույց՝ ««Ես էլ քեզ նման եմ»» թեմայով՝ նպատակն է ձևավորել հարգանք դիմացինի նկատմամբ:	06.10.23	Աշակերտ
7	Աշունը գեղեցիկ է իր բազմազան գույներով	13.10.23	դասղեկ
8	««Իմ իրավունքները և պարտականությունները»» թեմայով զրույց՝ նպատակն է աշակերտներին ներկայացնել իրենց իրավունքները և պարտականությունները	20.10.23	Աշակերտ դասղեկ
9	Բուլլինգի կանխարգելում, կամինչեբուլլինգը, բուլլինգի հետևանքները:	03.11.23	Աշակերտ դասղեկ
10	««Աշխարհն ու մենք, ուզում ենք սովորել բարեկարգ դպրոցում»» թեմայով զրույց	10.11.23	Աշակերտ դասղեկ
11	Հայաստանի էկոլոգիական խնդիրները, դրանց հնարավոր լուծումները:	17.11.23	Աշակերտ դասղեկ
12	««Բնականաղետներ»»՝ նպատակն է ներկայացնել բնականաղետների առաջացման պատճառները և հետևանքները	24.11.23	Աշակերտ դասղեկ
13	««Բնականաղետներ»»՝ նպատակն է ներկայացնել բնականաղետների առաջացման պատճառները և հետևանքները: Ֆիլմի դիտում:	01.12.23	Աշակերտ դասղեկ
14	««Համացանցը իմ ընկերներն է, թեթևամիտ»»՝ նպատակն է վերհանել համացանցի դրական և բացասական կողմերը	08.12.23	Աշակերտ դասղեկ
15	««Ինչու են պետք արդյունքներ»»՝ նպատակն է՝ դառնալու ժեղ, հավատով լցված, երազող, պրպտող և հանգիստ մարդ	15.12.23	Աշակերտ դասղեկ
16	««Ամանորի հեքիաթներ, երազանքներ...»» Առաջին կիսամյակի աշխատանքների ամփոփում, առաջադիմության հարցերի քննարկում:	22.12.23	Աշակերտ դասղեկ
17	««Երկիրը, որտեղ...»»Նպատակն է՝ զարգացնել աշակերտների երևակայությունը, ճանաչողական, վերլուծական միտքը	12.01.24	Աշակերտ դասղեկ
18	««Կյանքի լույսն ու սովերը»»՝ նպատակն է մտածել կյանքի շմիկայնությունից, մարդկային ոգու վեհության, այլևս տոբություն ու կեղծիքի մասին	19.01.24	Աշակերտ դասղեկ
19	««Զինվորը չպարտվեց»»։ Նպատակը՝ գնահատել Հայոց բանակի զորքը, ձևավորել հայրենասեր անհատ, հիշել լիազինվորների սխրանքները 44-օրյա պատերազմում, հարգանքի տուրք մատուցել Ջրառատի պանթեոնում:	26.01.24	Աշակերտ դասղեկ
20	Անտարբերությունը, դրանից բխող հետևանքները, դրա դեմ ուղղված աշխատանքների հարցերի քննարկում:	02.02.24	Աշակերտ դասղեկ
21	««Տեառն ընդառաջ»»։ Նպատակն է՝ հարգել	09.02.24	Աշակերտ

	Հայոց եկեղեցու Տաղավար տոները, գնահատել ազգային ավանդույթները, մշակույթը:		դասղեկ
22	<<Գիրքը իմ կյանքում>>: Նպատակն է՝ քննարկել կարդացած գիրքը, որոնել գրքի կերպարների նախատիպը կամ կրկնօրինակը շրջապատում:	16.02.24	Աշակերտ դասղեկ
23	<<Ես և իմ ծնողները>>: Նպատակն է, որ աշակերտները գիտակցեն ծնողի դերը մարդանհատի ձևավորման գործում:	23.02.24	Աշակերտ դասղեկ
24	<<Ինչ են պատմում ընտանեկան լուսանկարները>>: Նպատակն է՝ աշակերտը իմանա իր տոհմի պատմությունը, պահպանի ընտանեկան ավանդույթները:	01.03.24	Աշակերտ դասղեկ
25	<<Մարդ, ում մասին կուզեի ամեն ինչ իմանալ>>: Նպատակն է՝ բացահայտել աշակերտի ներաշխարհը, վերաբերմունքը շրջապատի նկատմամբ:	08.03.24	Աշակերտ դասղեկ
26	<<Մենք լավ ենք ճանաչում իրար>>: Նպատակն է՝ վերլուծել մարդկային փոխհարաբերությունները, կապերը, բնավորության գծերը:	15.03.24	Աշակերտ դասղեկ
27	<<Ով եմ ես, ինչ գիտեմ իմ մասին, ինչ գիտեն իմ մասին իմ ընկերները, ինչը կփոխեի իմ մեջ>>	22.03.24	Աշակերտ դասղեկ
28	<<Ինչպես ազատվել բարդություններից>> ներկայացնել, թե ինչպես է զգում նախապաշարմունքի և կարծրատիպերի զոհ դարձած մարդը: Իրավիճակը հաղթահարելու համար ուղիներ փնտրել:	05.04.24	Աշակերտ դասղեկ
29	<<Քանի լեզու գիտես, այնքան մարդ ես, բայց չմոռանաս քո մայր լեզուն>>	12.04.24	Աշակերտ դասղեկ
30	<<Հիշում եմ և պահանջում>>: Նպատակն է՝ հիշել անմեղ զոհերին, դառնալ պահանջատեր:	19.04.24	Աշակերտ դասղեկ
31	Կատարված աշխատանքների թույլ և ուժեղ կողմերը	26.04.24	Աշակերտ դասղեկ
32	Զրույց՝ <<Ինչ անեմ, որ միշտ մնա իմ լեզուն, դավանանքը, ինչպես կվերաբերեմ աշխարհին, որ անտարբեր եղավ իմ ազգի ողբերգությանը>>	03.05.24	Աշակերտ դասղեկ
33	Զրույց՝ <<Գիտելիք, թե միավոր: Նպատակն է՝ կարևորել գիտելիքի, ուսման դերը անձի ձևավորման գործում>>	10.05.24	Աշակերտ դասղեկ
34	Ամփոփիչ քննարկում:	17.05.24	Աշակերտ դասղեկ
35	<<Դպրոցական զանգ: ինչ խորհուրդ ունի այն>>: Հրաժեշտ դպրոցին	24.05.24	Աշակերտ, դասղեկ

ԴԱՍՂԵԿԻ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ԹԵՄԱՏԻԿԱ

Անցկացման օրը	Դասղեկի անցկացրած միջոցառման (դասախոսություն, գրույցներ, դիտողական արշավներ, էքսկուրսիաներ և այլն) բովանդակությունը	Ծանոթություն
15.09.24	Դասախոսություն Հայաստանի երրորդ հանրապետության մասին	
20.10.24	<<Իմիրավունքներընպարտականությունները>> թեմայով գրույց	
10.11.24	<<Աշխարհումենք, ուզումենքսովորելբարեկարգպրոցում>>թեմայով գրույց	
08.12.24	Զրույց՝ <<Համացանցըհիմնկերնե, թեթշնամին>>	
26.01.24	Դասախոսություն և ֆիլմի դիտում <<Հայոց բանակ>> թեմայով:	
16.02.24	<<Գիրքը իմ կյանքում>>:	
15.03.24	<<Մենք լավ ենք ճանաչում իրար>>:	
19.04.24	<<Հիշում եմ և պահանջում>>:	
06.05.24	Զրույց՝ <<Ինչ արեցի իմ դպրոցական 9 տարիների ընթացքում>>	

ԾՆՈՂԿՈՄԻՏԵԻ ԿԱԶՄԸ

1	Արմինե Եղիազարյան	Նախագահ
2	Կարինե Առաքելյան	անդամ
3	Դիանա Կարապետյան	անդամ